

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руско ми серце і віра русна“. — З Русланових поглядів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских св'ят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II.
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в пасса-
жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від перта. — Оповістки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надіслан-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
дonesення по 30 сот. від стрічки

Руска обструкція в державній раді.

(Δ) Остання нарада клубових предсідників уложила дневну чергу законодавчих справ так, що між ними уміщено також про водні шляхи, котрих перше читане відповідно домаганню поль. кола мало відбутися в передвеликодній сесії, що має скінчитися найпізніше в п'ятницю. Час отже вельми обмежений і сю обставину вихиснував укр.-руск. клуб, щоби приневолити Поляків і правительство, звернути бачність також на домагання руского народа. Отже хоч на нараді клубових предсідників, в котрій брав участь також голова укр.-руск. клубу, не підношено заміту що до дневної черги вівторкового засідання, розпочав п. Старух тригодинну обструкційну промову над пропозицією про надавання трафік, щоби тим способом загатити дорогу до першого читання про водні шляхи.

Несподівана обструкція викликала велике замішання в палаті, а особливо в польським колі, котре конче домагало ся відослання сеї пропозиції до комісії, а також в правит. колах, бо між дальшими пропозиціями знаходиться також начерк цукрової конвенції бруксельської, котра повинна стати законом до 1. червня.

До викликання обструкції причинили ся передовсім три табори польських демократів, котрі на зборах у Львові в ухвалях своїх ішли наперед з собою, щоби Галичину зовсім відокремити а наданем широкої автономії, в адміністрацію зовсім спольшити, і щоби польсько-руські переговори усунути згід з усякого впливу краєвого і осередного правительства та держ. ради, бо по думці поль. демократів руска справа є домашньою справою, до котрої ані прав-

тельство, ані держ. рада не має права вмішувати ся.

Таке вороже становище польських демократів усіх трьох таборів мусіло викликати у всіх Русинів без різниці партійних поглядів велике огірчення і розятрєня.

А хоч ще Поляки не досягнули такої автономії краєвої, щоби могли над руским народом переходити до дневної черги і не числилися з його домаганнями і потребами, то вже в справі водних шляхів перевели умови з правительством і парламентарними сторонництвими так, неначеб ся справа обходила тільки польське населєня і неначеб Галичина була заселєна тільки Поляками, а руский нарід не мав ніяких домагань і потреб що до управління рік в східній Галичині.

Небезпека загачєня дневної черги до пропозиції про водні шляхи, приневолила міністра Залєського і міністра-предсідника гр. Штіргка до переговорів з укр.-руським клубом, а др. К. Левицький, Романчук і др. Евген Лєвицький висловили жалі до правительства, що в справі укр.-руск. університету нічого доси не зробило.

Гр. Штіргк заперечив, мов би то правительство зробило вже які умови в справі водних шляхів і заявив, що правительство готово узгляднити підчас розправи в комісії домагання руск. послів, між иншими що до управління Черемоша (накладом около 24 міль. кор.), а також після великодня розпочати дальші переговори в справі укр.-руск. університету.

Укр.-руський клуб після того ухвалив залишити обструкцію в палаті, проти котрої також вельми рішучо виступали соціал-демократи, щоби перед великоднем полагодити пропозицію про плати робітників в копальнях, а перенести обструкцію в потреби до комісії.

Після того засідання палати вівторок відбуло ся без перепони, але в справі дневної черги засідання на середу визначеного пос-

тингалевич бажав поставити внесенє, щоби про водні шляхи усунути з дневної черги. Замітно, що віцепредсідник Пернерсторфер відобрав єму слово, а палата великою більшістю ухвалила дотеперішню дневну чергу.

Затривожєна президія польского кола звернула ся відтак зараз до міністра-предсідника о вислєненє в справі переговорів з укр.-руським клубом і прирєчених єму уступок, на що гр. Штіргк заявив, що прирєчені руск. клубови уступки не нарушують польських інтересів в Галичині, та що правительство не зробило певної умови з Русинами, але обіцяло розпочати в пізнійшій часі обовязуючі переговори з усіма інтерєсованими сторонами.

Чи українсько-руський клуб не пропустив тут многоважної хвилі, щоби досягнути щось дійсно певного, покаже недалека будучина.

Помилуване.

Вістка про помилуване наших студентів університету, засуджєних за бучу, в котрій згинув А. Коцко, проминула якось без гомону і коментарів.

„Діло“ (ч. 68.) подало вправді замітку, що „події“ 1. липня 1910. р. — се оден з проявів аномальних відносин у львівським університеті, що сама амнестія „вляється рівночасно коректурою галицької справедливости“, та вкінці, що се „акт справедливости“, за який з нашої сторони не належить ся і не можуть бути зроблені ніякі концесії, але серед ширшої громади помилуване студентів проминуло якось без ширшого відгону.

Усі сподівали ся сеї амнестії, бо на велику виrozumість для буйної молодєжи

у тих сферах, де амнестії рішають ся, в Австрії можна числити на певно. Однак на 101 студентів десятєх таки не минє кара, яку усунути наші послы не були в силі. І так, крім Коцка в могилі, ще десятєх живих будуть нам нагадувати сумну, революєрну авантюру на університеті, котрої остаточно мета, здобутє свого університету, була без сумніву похвальна, але дорога до неї, спосіб, яким хотіли її досягнути, буде у розважних людей на віки будити поважні сумніви. Без сеї кровавої авантюри можна було безпечно обійти ся.

Так хоч ми ширє тіпимо ся, що 91 студентів вийшло з неї ціло, проте не маємо найменшої причини уважати се якимсь додатним здобутком наших послів, бо і сї студенти втратили через процес і неспокій в душі багато семєстрів, відложили іспити на пізнішє і тим самим місця, які могли самі заняти, відступали кому иншому, очевидно не Русинам. В оголошенєх „Діла“ нераз можна було читати, що студент з процесу 101 пошукує занятя на селі, щоби лише прожити, і сї оголошенєя були тільки доказом, в яких гірких обставинах опинило ся багато із засуджєних. А нам доводило ся від декого з засуджєних чути сумну замітку: „Як би так нас були більше постріляли, то на величавий похорон були би певно гроші найшли ся; а так на скромне житє нема навіть де заробити“.

У цих словах — гірка правда, бо у нашої суспільности багато-багато безсердєчности, велике уподобанє в „жертвах“, а мало стараня про те, щоби жертв не було. А чейже і тут річ має ся так, як у лікарських кругах, що більша штука не допустити до тяжкої недуги, ніж по тім на смерті, або каліцтві пацієнтів доказувати потребу розумної гігієни.

Мимо помилування наші студенти справді велику жертву принесли з себе, на жалє — се можна мабуть сьміло сказати — таку, що в неї хісна нема і не буде, бо коли і да-

Ант. П. Чехов.

Гарний кінець.

(Кінець).

— Чи бачите, Любов Григорівна... сказав Стичкін, солідно зітхаючи. — Я чоловік статочний і з характером. Для мене краса і взагалі примана має другостепенну роль, тому, що самі знаєте, з лица вода не пийти а з гарною жінкою багато клопотів. Я так думаю, що в жінці головне не те, що зверху, але те, що знаходиться у в'утрі, то є, щоби у неї була душа і всі свойства. Ідьте, покійно прошу... Оно, певно, дуже приємно, коли жінка буде з себе повненька, але се для обопільного щастя річ не важна; головне — ум Властиво кажучи, в жінки і ума не треба, тому що від розуму більше понятє буде мати про себе і думати ме про різні ідеали. Без образования нині годі, але розумів ся, що і образование різне буває. Приємно, коли жінка по французки і по німецьки, ва різні там голоси, дуже приємно; але що з того толку, коли она, припустім, не уміє тобі гузика пришити? Я з образованої верстви, з князем Канітелиним, можу сказати на рівні, як ось те-

пер з вами, але в мене проста вдача. Для мене потрібна дівчина звичайна. А головне, щоби она мене поважала і відчувала, що я її щасливий.

— Звісна річ!

Ну, а тепер до річі... Богатої мені не треба. Я не дозволю собі такої підлости, щоби женити ся на грошах. Я бажую, щоби не я їв жінчин хліб, а щоби она їла мій, щоби відчувала. Но і бідної мені також не треба. Хоть я чоловік з засобами і хоть я женю ся не з інтерєсу, а з любови, то годі мені ваяти бідну, бо, самі знаєте, тепер всьо подорожєло і будуть діти.

— Можна і з приданим найти — сказала сваха.

— Ідьте, покійно прошу...

Помовчали пять минут. Сваха зітхнула, зкоса поглянула на кондуктора і спитала:

— Ну, а того, батеньку... з незамужних ще ти не вибрав би? Гарний є товар. Одна Францужєнка, а друга буде з грєчанок. Дуже варті.

Кондуктор подумав і сказав:

— Ні, дякую вам. Коли бачу з вашої сторони таку живчливість, то дозвольте, що спитаю: кільки ви позьмете за ваші труди в вишуканю судженої?

— Мені не треба багато. Дасьте четвертню (25 рублів) і матерії на одєжу, як звичайно і спасибіг... А за приданє окремо, се вже инший рахунок.

Стичкін зложив на груди руки на охрест і почав мовчки думати. Подумавши він зітхнув і сказав:

— То дорого...

— Ані дрібку не дорого, Николаю Николаєвичу! Раньше, бувало, коли весіль було багато, брали і дешєвше, а в нинішних часах, які наші заробітки? Коли в місясний місяць заробиш дві четвєртні і слава Богу! А то, батеньку, не на весіль заробляємо.

Стичкін я недовірем глянув на сваху і здвигнув плечима.

— Гм!.. А чи дві четвєртні мало? — спитав він.

— Певно, що мало. В давні часи лучало ся, що ми більше сотки добивали.

— Гм!.. Я ніколи не гадав, щоби таким способом можна було зробити таку суму. Пядєсять рублів! Не кожний мужчина тільки дістане. Ідьте, покійно прошу...

Сваха випила і не скривила ся. Стичкін оглянув її мовчки від ніг до голови і сказав:

— Пядєсять рублів... Се значить, шість сот рублів на рік... Ідьте, покійно прошу... З

такими, знаєте, дивідєндами вам, Любов Григорівна, не тяжко і партію собі найти...

— Мені? — засьміяла ся сваха. — Я стара...

— Ані трохи... І будова у вас така і лице повне, біле і всьо останнє...

— Сваха змішала ся. Стичкін також змішав ся і сїв рядом з нею.

— Ви ще дуже можете подобати ся — сказав він. — Коли попаде ся вам муж статочний, чесний, господарний, то при єго платні і з вашими заробітками ви можете навіть дуже єму подобати ся і проживете щасливо.

— Бог знає, що ви говорите, Николаю Николаєвичу!..

— Щож? Я нічого...

Настало мовчанє. Стичкін почав голосно смаркати, а сваха спалєніла і глядячи соромливо на него, спитала:

— А ви кільки дістаетє, Николаю Николаєвичу?

— Я? Сімдєсять пять рублів, крім ре-мунєрацій... Крім сєго ми маємо дохід зі стєаринових свєчок і заяців.

— Займаєте ся ловами?

— Ні, заяцями зовуть у нас безбілєтних пасажирів.

В. Адамский Дивани. — Портієри. — Фіранки. — Стори. — *Vonne femme*. — Матерії мебльові.
Львів, Тотель Жоржа Ціни знижені

дуть нам український університет, то певно то не задля цих жертв, тільки задля обставин, які повинні послужити в своїй обставині, не спускаючись на революційні авантюри студентів. Всяка така авантюра є лише явним доказом безсильності нашого народного представництва, яке ніколи в світі не повинно жадати, або похвалити такі страшні жертви молодіжні.

Ситий голодного не розуміє; забезпечений посол і політик, котрий очевидно не є обов'язаний давати їсти засудженому студенту і журити ся з його іспитами та будучиною, не знає, які злидні перебуває такий студент, як він поневолі занедає свої обов'язки, як знеохочує ся до життя, або як — в найліпшому випадку — махне на всякий патріотизм рукою, а ногою зачне підбивати у вухах пилку у спортивні клуби, названі гучно „Україна“, або як інакше. Конець того звичайно такий, що „хлоп“ уже давно під вухом, уже і полисів, або посадив, а посади все ще не має і жие „промислом“, промишляючи з дня на день, що буде далі. Таких недобитків долі у нас на диво багато — і найгірше те, що вони дуже часто пхають ся у проводирі народу, або хоч у дружину політиків, тримаючись їх за поли руками.

В університеті наукова праця нашої молодіжки занепадає і задля авантур а ще більше тому, що два професори сидять у Відні та з молодіжкою не мають ніяких зв'язів, а один з професорів переніс ся майже на сталий побут в Київ. З останніх, що залишились на місці, не всі почувують ся до обов'язку зближити ся до молодіжки.

І так у нас „іде все до ліпшого“. З другого боку молодіж знеохочує ся й тим, що нашим людям — особливо тим, що кінчили філософію, чимраз тяжше о посади. Нових середніх шкіл нема, у несамостійних нема сталих посад, а тут наші іспитовані супленти по кілька років ждуть на посади. Ось тепер розписано багато посад по польських середніх школах і наші супленти подають ся на них. Було би їм далеко приємніше учити свою молодіж, і посади навіть у тих наших школах, які є, нашіли би, але се все самі супленти, а нашим послам і на думку не приходить постарати ся, щоби в усіх філіях та паралельно потворити самостійні школи. І чи не має се молодіж знеохочувати?

А тут жите їде собі без ушину своєю ходою далі і вже давно не ми кажемо: „Посунь ся, Ляше, най Русин сяде“, тільки Полян нам каже: „Посунь ся, Русине, най Полян сяде!“ Ми тимчасом зітхаємо легше, почувши вістку про помилування студентів, і може ще почнемо при нагоді від послів, що се великий політичний здобуток. Дуже сумний здобуток з народного становища!

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Минула ще хвиля мовчання. Стичків встав і в зворушенню почав ходити по кімнаті.

— Мені молодіжні жінки не треба — сказав він. Я чоловік старий і мені потрібна така... в роді, як би ви... чесна і солідна... і в роді вашої будови тіла...

— І Бог знає, що ви говорите... захотіла ся сваха, закриваючи хустиною своє червене лице.

— Що ж тут довго думати? Ви мені по серцю і для мене ви надобите ся по ваших прикметах. Чоловік я статочний, тверезий і коли вам подобало ся, то цього красшого ждати? Дозвольте, що вам осьвідчу ся!...

Сваха проследила ся, засміяла ся і на знак своєї згоди, ударила ся чаркою зі Стичкіним.

— Ну! — сказав щасливий старий кондуктор: тепер дозвольте, що вам виясню, якого жадаю від вас поведіння і способу життя... Я чоловік строгий, солідний, статочний, всьо благородно розумію і жадаю, щоби моя жінка була також строгою і розуміла, що я для неї добродієм і першим чоловіком.

Він сів і зігнувши плечі, почав викладати свої суджені свої погляди на родинне жите і обов'язки жінки.

Переклав **

З державної ради.

На початку вчорашнього засідання предсідник з огляду на події при кінці попереднього засідання прикликав до порядку п. Верстовсека (слов. люд.), а п. Марклеві (нім. люд.) уділив догани.

В дальшій розправі над платами в гірничтві промовляв п. Бенкович (слов. люд.).

Пос. Регер обговорював потреби робітників, а передовсім гірників. Нинішня пропозиція принесла гірникам деякі користи, але двотижнева виплата є невисплатною. Предсідник заявив ся за коротшим речинцем виплати, як се в Англії і Франції, де гірникам виплачує ся що тижня. Предсідник не годить ся з твердженням, начеби при тижневій виплаті робітники господарили легкодушно, бо при довшедневній виплаті робітники є засуджені на кредит і лихву. Предсідник домагає ся безплатного достарчування робітникам вибухових матеріалів.

По Регері промовляло ще двох послів і на сім замкнуто розправу. Промовляв головний бесідник п. Фресель.

Після розправи ухвалено внесок соціально-політичної комісії в справі виплат в гірничтві, внесок меншости Цінгра відкинуто, а ухвалено резолюції: Бенковича в справі заборони виплат в сьвята і неділі, Регера в справі заведення гірничих судів, Піка о скликанню анкет в справі мінімальних плат, Прімавесі-го з візванням правительства до підняття чим скоршої посередничої акції в гірничій страйку.

По розправі, в якій брав участь також міністер внутрішніх справ Га й н о л д прийнято закон о обезпечі від випадків робітників занятих при будівлях, після чого предсідник повідомив, що палата приступає до слідуючої точки дневного порядку, до І. читання новелі до закона о водних шляхах.

Засідане перервано, щоби бесідники могли записати ся до голосу. По перерві приступлено до розправи над наглим внеском п. Кернера в справі іменованя судів в Чехах. П. Шрафль заявив, що христ. суспільне сторонницьке буде голосувати проти внеску.

На сім наради відложено.

Міністер просвіти др. Гуссарек відповів на запат п. Брайтера в справі мнимого подарованя старого будинка прокуратури скарбу у Львові на річ вірменсько-католицького архієпископа о. Теодоровича у Львові. Міністер заявив, що старий будинок, в яким міститься ся прокуратура, оцінює ся на 130.800 К. О. архієп. Теодорович вже в 1909 р. вніс до міністерії просвіти просьбу, щоби старий будинок прокуратури скарбу, по перенесенню єї до нового будинка, відступлено вірменській капітулі на мешкання для крилошан. Галицьке намісництво піддержало єю просьбу, супроти чого дня 30. січня 1912 р. міністерія просвіти в порозумінню з міністерією скарбу, з застереженням конституційного затвердження, згодило ся продати сей будинок галицькому релігійному фондови за ціну 130.800 К. Переведене продажі наступить тоді, коли прокуратура скарбу буде могла перенести ся до нового будинка. Вкінці зроблено виразне застереження, що відданем старого будинка релігійному фондови вірменському архієп. у Львові не буде вільно розпоряджати сею власністю. З сего видно, що твердження інтерпелантів, начеби міністер скарбу подарував сей будинок вірменському архієпископові, не відповідає фактам. Міністер зазначив дальше, що мін. скарбу Залеский не є своїм архієп. Теодоровича і що посол Абрагамович не посередничав в тій справі ані в міністерії скарбу ані в міністерії просвіти.

П. Мораचेвский дофнув свій запит до міністра кравей оборони в справі обиди і побити польських гімназистів в Стрию.

П. Коритовский на запат п. Діаманда, звернений до предсідника що-до не скликування бюджетової комісії як предсідник сей комісії заявив, що інтерпелант, які всі члени комісії знають, що в сій комісії поставили певні політичні труднощі, котрі на жаль здержують правильний хід нарад.

На сім засіданні замкнуто; найближше нині. На дневнім порядку як перша точка І. читане новелі до закона о водних шляхах.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Савина; римокат.: Евстахія. — В суботу: руско-кат.: Алексея чол.; римокат.: Квірина.

— **Архієпископ Карло Франц Йосиф** прибув вчора рано зі своїм швадроном до Негловиць коло Ясла, а по розміщенню швадрона по квартирах відхав замоїздом до Беча. О год. 12:50 по пол. приїхав разом з архієп. Зитою особовим поїздом з Беча до Ясла. На двірці ждали на їх приїзд староста Ленчинський, бурмістр др. Барановський з асесорами і начальником стації. Іменем зібраних на пероні пань повитала архієпископа Зиту короткою промовою жінка бурмістра дра Барановського, а донечка старости вручила архієпископу китицю цвітів. З двірця уїхав до будинку повітової Ради, де на І. поверсі приготовлено для них мешкання. При вході повитав архієпископа бурмістр Барановський, після чого староста представив архієпископу зібраних представників властей, з якими архієп. довгий час розмовляв. Опісля архієп. пара уїхав до своєї квартири.

Місто прибрало сьвятоточний вигляд: Прилюді і приватні будинки прикрашені прапорами і зеленню. О год. 5:20 по полудні відїхала архієп. пара до Коломиї, відки верне до Ясла нині вечером. Завтра о год. 7:30 рано відїде архієпископ зі своїм швадроном в дальшу дорогу.

— **В справі євхаристійного конгресу.** Дістаємо слідуючу відозву до оголошеня: Товариші! Настав для нас євхаристійний рік, наближає ся річниця великого конгресу. Всюди велике заінтересоване. Народи Австрії ладять ся до величавого празника Христової Віри. Католицькі студенти земної кулі! До Вас звертаємо ся іменем студентства Відня. Таж власне студенти були в рядах тих, що 12. вересня 1888 року на мурах Відня по героїчній відпиралі наїзд страшного ворога і ратували західну культуру перед упадком. Якжеж може бракувати в сьвяті дня 12. вересня 1912 року, коли на пам'ятній землі борби і побід над поганцями могутий християнський дух піднесе високо свій прапор торжества і радости.

Тому то й влучено в програму конгресу секційні наради для студентів виспих шкіл в цілі обговорення студентсько-релігійних проблемів; розважувані будуть при тім і інші справи. Міжнародність Церкви повинна проявляти ся в єдності і єднотності католицької молодіжкї всіх країв і народів, що має наїти свій вислів в громадній участі студентства в секційних нарадах.

Для заступлюваня інтересів студентства перед і на конгресі зав'язав ся комітет з підписаня студентських організацій міста Відня. Комітет сей поставив своєю задачію вже тепер обдумати цілий план участі студентів в конгресі, прийти в поміч з порадою чужестороннім студентам і вкінці зробити для побуту у Відні в часі конгресу милим і пожиточним. О скільки се можливе з оглядом на матеріальні засоби організації, комітет подасть помічну руку убогим товаришам — по своїй силі і змозі. Тому просить комітет звертати ся ві всіх запитах що до конгресу на адресу: an das Studentenkommitee — Zentralkanzlei des eucharistischen Kongresses, Wien I, Stephansplatz 5, а комітет студентів радо уїдїлить кождому товаришеві потрібні інформації. Писати просить ся в одній з мов Монархії (отже Українці по українськи), або в котрійсь зі світових мов, а навіть в мові „esperanto“.

Католицькі студентські організації! До Вас, покликаних заступників студентства, звертаємо наш поклик з просьбою о старанє, щоби студентство в такім числі явило ся на конгресі, яке відповідає достоїнству конгресу, і католицького імені студентства!

Товариші! Вас звиваємо на практиці доказати Вашу віру і з цілою євергією для доказу любови Христової Віри доложити всіх старань, щоби конгрес випав сьвітло. Пам'ятайте на Ваші взнеслі ідеали! Католицькі народи очікують Вас в перших рядах тих, що готовлять велику славу в Господню честь! Хай возьме собі з нас, з нашої Віри і сили, виказаної в дни 12. вересня 1912. примір католицького студентства всього світа!

Організ. нім. католиц. студентів міста Відня: Aargau, Austria, Franko-Bawaria, Kurnberg, Marko-Danubia, Nibelungia, Nordgau, No-

rica, Rudolfinia, Rugia, Babenberg, Danubia, Welfia, Amelungia, Akademie, Adel. wiss. Vereinigung, Eichendorff, Philologenverein, Schulverein, ak. O. G.

Орган. слав. кат. студентів: Danica, Hrvatska, Lipa, Polonia, Unione, Acc. Cat. It. і т. д.

Студенти Українці! Чи Вам не сором що Вашої організації нема між тими, що спінуть на стрічу католицьким ідеалам? Чи не час і Вам відгукнутись і доказати, що і в нас є щиро католицька молодіж? Пора!

— **Сеніорка династії Габсбургів.** Найстаршою тепер особою в династії Габсбургів є архієпископ Адельгунда, вдова по Франці д'Есте, уроджена в році 1823.

— **Страйк по руских гімназіях у Львові** вибух нині. Приводом до сего страйку послужила відозва, підписана „Комітет“, яка звивала молодіж, щоби застрайкувала нині з причини самоубийства ученика учит. семінарії, Петра Чорній з Фраги коло Рогатина. З компетентного жерела дізнаємо ся, що ученика Чорній видалено лише з львівської семінарії. До інших міг бути прийнятий за дозволом Ради шк. кравей. Таку клявулю дає все Рада шкільна при дисциплінарних провинках учеників. Коли, як ходять вістки, дир. кс. Волч оголосив ученикам, що Чорній видалено зі всіх середніх шкіл Галичини, а в додатку оповістив се видаленє по всіх клясах, то за се лише о. Волч відповідати може. У Львові страйк захопив не всі кляси. Семої кляси в філії акад. гімназ. не випустив професор Рибачок з салі і она відбувала науку. В двох нижших клясах головного закладу лишило ся по кількох учеників і там наука рівнож відбувала ся. В головнім будинку в двох найнижших клясах ведено науку правильно. Жіноча учительська українська семінарія сьвітла пустками, учениці школи відливої виїхали о год. 10. з кляс. Страйки мали вибухнути також в Перемишлі і Тернополі. Про інші міста доси вісток нема. Похорони Чорній відбудуть ся нині о год. 3½, по полудні в Анатомії.

— **Шевченковий вечір в Полтаві.** Дня 20. с. м. відбув ся в Полтаві вечір пам'яті Шевченка. Чомусь — замічусь „Рада“ — уже кілька років на сих традиційних вечорах нема й коротенького відчиту поета. Чи може, полтавське громадянство, яке буває на тих вечорах настільки вже знає про поета, що й не потребує ніякого попереднього слова перед концертом? Ні й ні. Елемент, що буває на Шевченкових вечорах хоч і демократичний по своєму складу, але майже несвідомий. І о сьвітленє перед ним особи великого поета малоб чималу вагу і значіне. Тим більше, що тепер вечір улажкують не окремі особи, а товариства „Боян“ і „Гурток“. Сегорішній вечір, як з художнього, так і матеріального боку пройшов гарно. Театр був повний. На естраді стояв уквітчаний живими квітками бюст поета. Хори під орудою д. Попадіча своїм виконанєм програми заслугоують на найбільшу похвалу. Концерт почав ся „Заповітом“, який публіка двічі прослухала стоячи. Із окремих виконавців відзначив ся, д. Гуляев, що проспівав „По над полем іде“, „Гетьмана“ Гетьмани!..“ і інші пісні, які у нього лили ся з душі і захоплювали слухачів. Прекрасно співав д. Внуковський, що виконав: „У досвіта встав я“, „Гомівла Україна“ і інші. На долю сих артистів випали найбільші овації. — Подружжя Конопці (Чехи) гарно виконали (віолончелі і фортеп'яно) „La Tristesse“ муз. Лисенка. Д. Пергаментчикова (сопран) відспівала „Плач Ярославни“ і инш. Хор виконав такі твори: „Заповіт“, „Зійшов місяць“, „Рости квіти“, „Коло млину, коло броду“, „Ох і закладав ся сивий орел“. Концерт закінчив хор словами поета, муз. Лисенка: „Прощай сьвіте, прощай земле“.

— **Архієпископ атеїсти з „Галичанина“** боронять „Совіть Народного Дома“ за легаток о. Таховича в сей спосіб, що, мовляв, „сь легатомь сопряжены нѣкоторыя условия и что составленіе учредительной грамоты не такъ то легко“. Ну, певно! В падолисті 1904. р. помер о. Тахович. Дудикевич „думавъ“ над „условіями сопряженными съ легатомъ“ до серпня 1911. року, бо був пересвідчений, що комета Галей змете людей з лица землі, а тоді нема потреби „составляти учредительную грамоту“. А тепер два юристи платний директор і пластий синдик „Народного Дома“ вже майже рік думають на „составленіемъ учредительной грамоты“ кобила застрягла в болоті так, що годі її витягнути. Можна погратулювати всім, що записують на „Народ-

Просимо відновити передплату.

ний Дом" легати, коли з таким „поспіхом“ переводить ся їх в житє... Ходять поголоски, що справа поступає тому так „медленно“, бо др. Дудикевич не хоче подати ніяких дат потрібних для „составлення учредительной грамоты“ але в такім разі має „Совѣтъ“ всякі „принудительныи мѣры“ і міг би позбутися такого „доблестнаго члена“... Та не біймо ся! „Совѣтъ“ не відважить ся зробити ніякої „прикраси“ др. Дудикевичеві, бо члени „Совѣта“ боять ся „выбыти изъ состава Совѣта“, так, як „выбыла“ ред. Целех і о. Давидович при останніх загальних зборах. На місці останнього „избрано двоюродного брата“ Дудикевича. А заки буде „составлена учредительная грамота“ може би котрий з священиків, що засідають в „Совѣтѣ“, відправив богослуження за душу бл. п. о. Тиховича, а паламарі з „Галичанина“ засвічать свѣчки... Біда з легатами з „учредительными грамотами“ та з „руськимъ“ безголовею!

— **Зміни віросповідань у Львові.** В січні с. р. знова пропали для Русинів у Львові 22 особи, які змінили гр.-кат. обряд на римо-католицький Між ними є 12 мужчин, а 10 жінчин, майже всі (19) вільного стану. Крім того змінили обряд 2 рим. кат., 2 протестанти і 8 жидів. Рим.-кат. обряд зискав 25 осіб, протестантизм 4, а безвіроісповідність 5.

— **Дві нові цукроварні.** З віродостойного жереда довідую ся „Сzas“, що небавом мають повстати дві нові рільничі цукроварні, одна в Заболотіві, а друга в Ходорові. Сі цукроварні мають вийти в рух в осени 1913. р. Скільки буряків є усталена.

— **Кранівський „Сzas“** доносить з Відня, що вістка про іменоване д-ра В. Кушніра урядником пресового бюро при президії міністерства є неправдива.

— **З львівського університету.** Др. Александер Семкович, довголітній директор бібліотеки львівського університету, перейшов на емеритурі.

— **Українське днешникарство в Канаді.** Канадська Україна має тепер аж 9 часописів. „Новий край“ вичислює їх і наводить число передплатників та партійну або віросповідну приналежність. Часописи називають ся:

„Канадський Русин“ (католицьк.)	2.000
„Ранок“ (пресвітеріальний)	1.500
„Свідок Правди“ (баптист.)	600
„Канадський“ (методист.)	1.000
„Канадський фермер“ (лібер.)	4.000
„Робочий народ“ (соціаліст.)	2.500
„Нова Громада“ (соціаліст.)	1.000
„Український голос“ (радикал.)	3.000
„Новий край“ (безпартійний)	3.000
Передплатує рускі часописи	18.600

людей. З нагоди сеї часописної повени в Канаді пише „Новий край“: „Нарікали перше канадські Русини, що нема кому орати народної ниви, але тепер вже така тяжко обігнати ся від народних орачів. Оруть, як хто вмів, сю зарослу буряном народну ниву. Чи радіти, чи сумувати над сими охотниками, самі не знаємо. Будучність буде найлучшим судією. Для нас інтересно подумати, що спричинило сей буйний різкіс нашої журналістики в Канаді. Ми сміло скажемо, що народна конечність абсолютно сего не вимагала. Загальною оцінюємо (і ми думаємо справедливо) наше населення в Канаді на двіста тисяч душ. Скажи, що зі сего числа буде яких 60 тисяч душ дорослих мужчин. Знаємо також, що на тих 60 тисяч нема більше як двадцять процент грамотних, отже на 60 тисяч дорослих знаходимо заледво яких 12—13 тисяч грамотних.“ На сих 12 до 13 тисяч грамотних Русинів в Канаді припадає 18.600 примірників часописів. Се лвище називає „Новий край“ неприродним, тим більше, що в Вінніпегу має ще виходити одна українська часопись. Жадоба передплатчування своїх часописів у канадських Русинів є відродною проявою, сумно лише, що найсильніше розросла ся ліберальна і сектська преса та на „золоті грушки на вербі“ уживає несорідних переселенців.

— **Хто уживає тосварів з маріою Р. Т. П.,** починає ся до піднесення поваги Товариства і піднімає жертву фабриканта на рідну школу

— **Пощестні недуги.** В львівській повіті стверджено урядово шкарлатину в Кривчицях і Клепаріві, а черевний тиф в Конятині коло Давидова, в Пісках і Лисиничах. Міський фізікат звертає увагу, що зносини з мешканцями тих громад, а передовсім набуване від них середників живности може спричинити зажажене ними пощестями.

— **З виборчої гумористики.** Наші читачі знають вже русофільську відозву за кандидату-

рою о. Сеника, виняту з популярного органу дудикевичів „Голос-у Народ-а“. Нині той самий „Голосъ Народ-а“ дальше відкликає ся до совісти виборців Жидачевщини, щоби явили ся „1. н. ст. цвѣтня въ Жидачевѣ всѣмъ якъ одинъ мужъ до выбора посла“ і голосували „неустрашимо(!) на единственнаго(?) русско-го кандидата о. Корнилія Сеника. Народное проклятіе(!) спаде на того, кто въ той день оттягнется отъ голосованія або схрунать!“

Якийсь комітет мужицький, отже навіть не політичне товариство „Русская Рада“ по ручає виборцям кандидатуру о. К. Сеника такою відозвою, що своїм змістом нагадує хибно американську рекламу і... гумор: „Жидачевщина, Николаевщина и Журавенщина на бой за правду(!) и волю(?) 1. цвѣтня за пару дней. День той має показати за кимъ сила: чи за нами мужиками, чи за бутнымъ паномъ грабломъ. День той має привернути нашу обплыванную мужицькую честь и нашу потоптаную волю. День той має показати, що винѣ хлопъ не „быдло“ и що не вольно надъ нимъ безкарно збытковатися. День той буде народнымъ судомъ за нечуванный злочинъ, поповнений на свободныхъ гражданахъ державы. Буде карою на чоловіка, вдершогося насильно межъ насъ, щоби підкопувати и нищити нашу Св. Церковь и наше народное добро. Братья Крестьяне! Русскіи Выборцы! Вамъ довѣривъ народъ свою честь. Выбравъ Васъ выборцами и посылаетъ Васъ въ борьбу за свои крестьянскіи права и интересы. Вы его избравши, посла, маєте 1. н. ст. цвѣтня выповнити гдѣню въ Жидачевѣ его волю. На Васъ звернены нынѣ очи не только Вашихъ выборцевъ крестьянъ, но и цѣлого русского народа, ожидающего съ нетерпѣніемъ отъ Васъ побѣды надъ коварными врагами. Смѣло неустрашимо на бой! Смѣло стойте за правду, волю и народную честь! Девѣренныи крестьянскіи собрания поставили единодушно кандидатомъ въ жидач. сейм, выборцомъ окружѣ нашего мученика-страдальца за крестьянскіи интересы о. Корнилія Сеника. Поставивъ его народъ по разъ другій въ той цѣли, щоби дати ворогу отпаву за его насиліе, щоби ему показати, що народъ не обовязуєть грабловскіи приказы и указы.

„Народная воля давнійше выбрала о. Корнилія своимъ представителемъ, она и нынѣ хоче и буде мати его своимъ заступникомъ мимо протавной воли пана графа. Тожъ ставъ мося, русскіи Выборцы, всѣмъ якъ одинъ мужъ 1 цвѣтня въ Жидачевѣ и отдаймо голоса тѣмъ на нашего любимця о. Корнилія Сеника.

„Мы, крестьяне, не знаймо нынѣ жадныхъ партій, забудьмо домашніи споры и соединѣмъ ся всѣмъ въ одну могучую колонну противъ силбного врага. Боронѣмъ нашу мужицькую честь, волю, наши права! Нашимъ посломъ мусить вийти одиникий русскій кандидатъ на Жидачевщину, извѣстный и малой дитинѣ патриотъ(?) и народный дѣятель о. Корнилія Сеника. Тожъ дружно всѣмъ въ борьбу! Нехай день 1 цвѣтня буде для насъ и св. Руси днемъ побѣды и славы а погромомъ для враговъ нашихъ и мазенѣмъ.“

Треба признати, що о. Сеник хитро устроїв ся. Сам нібито про ніщо не знає і нібито кандидув, вважаючи єдино „Русскую Рад-у“ компетентною до ставлення кандидатур; та й „Русская Рада“ не мала доси смѣлості проголосити кандидатуру о. Сеника. Значить, партія і єї управа не ставляє ніякої кандидатури і немов би не знала нічого про вибори, ховаючись однак хитро за плечі якогось „невмѣняемого“ хлопского комітету. Що се лише комедія — для кожного ясно. Подбайтеж панове виборці Жидачівщини, щоби ся „истинно-русская“ комедія скінчила ся трагічно!

— **Сумна статистика.** В році 1911 було у Львові 119 випадків самовбийств, коли в році 1910 було їх 144. Жінщини беруть ся за самовбийство в більшім числі (63), чим мужчин (56). Жінщини вибирали переважно отрую (48), хоч і в мужчин був сей спосіб відбираня собі життя найчастійшим (24). Через скок з височини посягло на своє житє 6 жінщин і 1 мужчина. Стріляло ся 19 мужчин і 3 жінщини, а січного оружя ужило 8 самовбийників і 3 жінщини.

— **Весняна злива.** По раз перший мали ми у Львові сеї ночі зливний дощ о год. 2:15 над раном при температурі +11° С. — Може по сій зливѣ вже раз випогодить ся, бо доси правду сказавши не мали ми ще ні разу весняної погоди. А ту вже цвітень за плеча-

ми... Одно потішаюче, що сеї весни скоро трава зазеленіла, як кажуть, знак гарного літа і доброго врожаю.

— **Цісар Вільгельм в французській амбасаді** Французкі часописи розписують ся широко про відвідини цісря Вільгельма в французкій амбасаді, підчеркуючи основне знане цісря всіх французких відносин, що виявило ся в розмові з поодинокими особами підчас приняття. Цісар підніс значіне французкої архітектури, а згадуючи про звиджене палати в Авініоні, подивляв красу французкого полудня.

— Але і Берлін є гарне місто — докинув хтось з оточення.

— Без сумніву! Але Берлін є містом новим. Ви у Франції маєте дві річі: Париж і полудне.

— Длячого однак В. Ціс. Величество, если нас так дуже любите, хочете видати нам війну?

— Я? Зовсім ні! — відповів цісар. — Прощу поспитати свого амбасадора п. Камбона, которого я дуже високо ціную! В борбі інтересів обох наших народів не думали ми ніколи про ніщо инше, як лише про задержане мира.

Дальше розмовляв цісар з редактором Revue des deux mondes, Фр. Шармзюм, на тему літературного і філософичного руху у Франції.

Оповіді.

— **Надане презенти.** Намісництво запрезентувало о. Льва Воляньского, греко-католич. пароха в Волі Яслиській, на опорожнену парохію цісарского надання в Злочімі.

— **Шевченків обхід у Львові.** В пам'ять 51-літних роковин смерті незабутнього генія Тараса Шевченка відбуде ся заходом молодежи української академічної гімназії у Львові в суботу дня 30. марця у великій салі „Народного Дому“, концерт з отсею програмою: 1) а) Волошин-Шевченко: „Чого мені тяжко“ мужеский хор; б) Стеценко-Шевченко: „Рано вранці“ муж. хор і барит. сольо в супров. форт. 2) а) Mendelson: „Lieder ohne Worte“ Nr. 21; б) Hermann: „Reverie russe“ форт. сольо відиграє т. Б. Дрималик. 3. Д. Січинський-І. Франко: „Як почуєш вночі“, тенорове сольо в супров. форт. т. Б. Марака. 4. Т. Шевченко: „Прольот“ до „Гайдамаків“, декл. т. М. Ординця; 5. Давидовський: „Бандура“ фантазія на укр. теми, міш. хор і capella. 6. М. Вербицкий: „D-dur“ VI. симфонія, оркестра. 7) Бешнѣт: „Плавба Реном“ барит. сольо в супр. муж. хору відіграє т. М. Голинський. 8. І. Raff: „Cavatine“ скрипкове сольо з форт. відиграє т. Р. Крипталський. 9. Лисенко Франко: „Не забудь юних днів“ дуєт на тенор і барит. тт. Б. Марака і М. Голинський. 10. Кашакевич-Шевченко: „Катерина“ — на соль, муж. і міш. хори в фортепіаном. Початок о 6. год. вечером. Добровільні датки на „Рідну Школу“ приймає ся з подякою.

— **Перенесеніє.** Міністер судівництва переніс судию Мик. Осаду зі Зборова до Ярослава.

— **З залізниць.** Ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові оголошує в „Газеті Львівській“ роздачу виконання трох ладівень для безрог на залізничних стаціях в Раві рускій, Сокалі і Дрогобичі в офертівій дорозі. Оферти належать вносити найдальше до дня 10. цвѣтня 1913. до години 12. в полудне. Загальні і подрібні усіляві будови, а також допичні плани і інші допичні прилоги можна переглянути в відділі для консервації і будови залізниць в будинку ц. к. Дирекції державних залізниць у Львові, II. поверх ч. дверий 309, де також можна дістати формулярі на оферти і подрібні постанови, що до вношення тих оферт.

Наука, умілість і письменство.

— **Читальня** — місячник для просвіти народу, видана тов. „Руска Бесѣда“ в Чернівцях, за марець 1912 (ч. 236) містить: Т. Шевченко: Гетьман Петро Дорошенко (зі вступом В. С.). Др. Е. Бурчинський: Здоров'я і слабість. К. Мандичевська: Казка про громовика (зі вступом В. С.). О. Кузалева: Ловля перел на острові Цейлоні. 6. Руданський: Пан і Іван в дорозі. Козак і Король. Нові книжки для народу. Пропамятні дні, загадки і оповістки на обгортці.

— **Збірник пам'яті Гр. Шерстюка.** В останній (за лютий) книжці педагогічного журналу „Світло“ напечатано від редакції таку заяву:

Для достойного вшановання пам'яті свого незабутнього управителя редакція „Світла“ має видати педагогічний збірник. Захожуючись біля того діла, редакція вважає, що збірник на згадку про ініціатора видавництва „Український Учитель“, душу „Світла“, практичного і теоретичного борця за рідну школу — народного учителя і письменника-педагога, перш за все повинен бути присвячений болючим питанням національної освіти — переважно народної школи — які такі дорогі й близькі були небіжчикова. Тим то хотіло би ся, щоби книжку, крім частини персональної, складали статі з теорії, історії та практики національної освіти на Україні і у других народів. Подаючи отсе програму збірника она звісно не вичерпує майбутнього змісту книжки і „Світло“ вдячне буде за кожду статю на иншу тему, що відповідає загальній меті, редакція вдаєть ся до всіх, кому свята пам'ять незабутнього і щирого робітника на ниві народній, з проханням стати у допомозі своїми працями і сповістити задалегідь про обрані теми. — **Н а ц і о н а л ь н а о с ь в і т а.** Збірник пам'яті Гр. Шерстюка. I. Personalia: Біографія, оцінка й характеристика діяльності, спомини, матеріали, листи, бібліографія. II. 1. Теоретичні підвалини національної школи. 2. Історія питання про неї на Україні. 3. Сучасне его становище. 4. Питання методики окремих наук в українській школі. 5. Народні читання. 6. Бібліотеки. 7. Курси для дорослих. 8. Шкільні екскурсії. 9. Народна пісня в школі. III. 1. З історії просвітних заходів на Україні (в днину). 2. З історії нашої школи (теж). 3. Недільні школи (60 pp.). 4. Педагогічні курси в Київі (60 pp.). IV. 1. Українська школа в Галичині й на Буковині. 2. Українська школа в Угорщині. 3. Українська школа в Америці. 4. Національна школа у недержавних народів (вірменська, білоруська, грузинська, литовська, польська, татарська, тощо). 5. Голос українського учительства в справі національної школи. 6. Голос українського селянства про те саме. 7. Плани читання й показники книжок (огляди підручників і книжок до читання, української педагогічної преси etc.).

— **Чотири святочні картки „Христос Воскрес“** скопійовані зі взорів чудової нашої гугульської народної штуки, укладу Гната Колпуняка, видано тов. „Видавничча Спілка Укр. Учителства“ в Коломиї. Сі картки є початком більшої збірки „гугульських мотивів“ які Спілка задумує в міру фондів видавати. А що то річі справді гарні і свої рідні тому заслуговують на поперте. Одна картка коштує 12 сот. — сто 8 корон. Головний склад у Видавничій Спілці укр. учительства в Коломиї поштовий фак ч. 3.

Телеграми

з дня 28. марця.

Рим. (ТКБ). Св. Отець уділяв вчора загальних послухань. Приняв кардинала Мартінего, кількох папських достойників і около 300 осіб з Італії і заграничі.

Будапешт. (ТКБ). Гр. Куєн-Гедерварі конферував вчора з міністром скарбу д-ром Лукачем і гр. Тісою, а відтак удав ся до Кошута, де відбув конференцію з гр. Апонім і иншими членами партії Кошута. О год. 5. по полудни відбула ся рада міністрів. Гр. Куєн вночі виїхав до Відня, а нині буде на послушанню у цісря.

Лондон. (ТКБ). До „Morning Post“ доносять з Тангера: На основі урядових доносів вибухли в Макареши поважні заворушення. Кільканайпачеюх Европейців ріжної народности покалічено. Пятьох з місцевого населення убито.

Рукинд. (Іліноа). (ТКБ). Товпа мешканців, обурена на бурмістра, кинула ся на поліційні бюро, щоби їх знищити. Поліція на приказ бурмістра дала до товпи салву; три особи убито, девять покалічено. Товпа намагала ся здобути оружя, але поліція перешкодила сему.

Корфю. (ТКБ). Судно „Гогенцолерн“ з цісарем Вільгельмом і єго родиною причалило вчора вечером до тутешньої пристані.

Софія. (ТКБ). „Собрание“ прийняло торговельний договір з Австро-Угорщиною.

Матеріяли до зносин галицьких москвичів

з Росією.

(Дальше).

Еслиби Rath дійствительно был должень упомянутых зр. 2000— а таковы не были выровнены, то центральное Заведение без сомнѣнія постаралось бы стянуть сей долгъ въ дорожъ судовою, и що сего въ продолженіи майже 4 годовъ не сдѣлано, есть живымъ доказомъ, что долгъ реченый былъ de facto несуществуемымъ.

ad 7. Въ дописи отъ 28/9 81. Ч. 1638 заявляетъ Всеп. Дирекція, що прислала адъшной Филіи вексель на зр. 1000— платный 25/9 81. Хаима и В. Вайглеровъ до инкасованія съ примѣчаніемъ, що повысшою квотою счетъ адъшной Филіи обтяжено. — На се должень я отвѣтити что вексель упоминаемый относится до кредита зр. 5000— братьев Вайглеровъ, которіи никогда наразъ не покрывали своихъ по зр. 1000— въ центральномъ Заведеніи зложеныхъ векселей, а только уморили квоту каждого поодинокого векселя частею. Вексель выше упоминаемый, совсемъ положительно могу твердити, что не ослалъ уплаченный наличными, и только былъ отновленъ должниками непосредственно за уплатою отсчетовъ. Длятого слѣдовало центральному Заведенію сейчасъ по сдѣланомъ отновленію счетъ Филіи обтяжити тою сумою.

ad 8. Дописію Ч. 1766 отъ 18/1 выказанный вексель д-ра А. Sternschuss-а на зр. 3000— платный 10/10 81, былъ выровненный дня 8/10 81. затѣмъ еще передъ срокомъ а выказанъ въ относителномъ рапортѣ до арт. 1764 якъ такожде и въ тек. счетѣ за 1881. г. подъ днемъ 8/10 тогожъ года.

ad 9. Дописію Ч. 1660 отъ 30. сентября 1881. выказанный вексель I. Sereth-а на зр. 1200— плат. 30/9 81. совсемъ неотычтъ кассы центр. Заведенія и исклочно только

кассы Филіи, понеже походить не изъ титулу пожички вексельной центр. Заведенія, а изъ титулу подъ днемъ 21/7 1881. сдѣланого контракту купна 500 метр. сотнаровъ пшеницы о чемъ завѣдомлено Всеп. Дирекцію еще 21/7 и 2/8 81. где выразно сказано, что вексель I. Sereth-а на зр. 1200— имѣть значеніе только безпроцентного квата и Всеп. Дирекція можетъ оный приватно въ свою користь употребляти до 30/9 81. яко дня доставы збожа продающимъ, которому нужно будетъ звернути заложенный вексель; затомъ вексель тотъ не имѣетъ для центр. Заведенія нималѣйшого значенія.

Въ послѣдствіи должень я еще разъ примѣтити, что въ 1881. г. дѣло торговли хлѣбною было на основаніи договора отъ 29/6 81. собственностію Is. Philipp-а. Мене придѣлено изъ стороны Заведенія на то время якъ контролера, которую то должность исполнялъ я по силамъ моимъ ревню и совѣстно, доносячи Всеп. Дирекцію неоднажды о непорядочномъ веденіи Isidor-омъ Philip-омъ упомянутого дѣла торговельного, вслѣдствіе чего видѣлася Дирекція споводованю дѣло тое съ Isr. Philipp-омъ для избѣженія послѣдovati могучихъ недоразумѣлій и значительно потерей въ добровольной дорожъ розвязати за удѣленіемъ ему кредита на нискольконадесять тысячей зр. на счетъ которого по недостатку наличности въ центр. кассѣ, выплачено ему изъ адъшной кассы выказаную въ биліансѣ дѣловомъ сумму. Счеты I. Филипа переняты и перенесены на Заведеніи въ книгахъ бухгалтеричныхъ до веденія которыхъ назначено 1/1 1883. г. бухгалтеромъ М. Sbriser-а, который дѣло упорядковалъ и кассу сконцентрировалъ въ головной книжѣ. Съ того времени предлагано Всеп. Дирекцію ежемѣсячнн счеты о дѣломъ дѣловодствѣ и состояніи кассы Филіи.

Всѣ повысшіи центр. Заведеніемъ подѣланіи замѣты не суть затѣмъ въ состоянію вытворити ніякого розличія сальда. Еслиби

въ текущемъ счетѣ Филіи съ центр. Заведеніемъ была случайно и возникли якая то опшибка, то таковую моглабы центр. бухгалтерія сейчасъ выкрыти а уже ніякъ не возможнымъ дабы выказаная дня 22/3 85. сумма зр. 24.387.53 а послѣ т. е. 29/3 с. г. въ вѣдомости по книжѣ повѣтовыхъ кассъ зредукована на 20394.16, могла быти утаенною черезъ продолженіе 4 годовъ и то еще при такъ незначительной дотациі Филіи выносящей всего около зр. 100.000.

Замѣты такіи центр. Заведенія яко ничимъ неоправдани, могутъ только считати выразомъ якого то недобѣрія или подозрѣнія, до чего я въ продолженіи моеи 11 лѣтней службы при Заведеніи недалъ и малѣйшого повода.

1. Въ приложѣ 1). пересилаю отписъ вѣдомости на книжѣ 2). повѣтовыхъ кассъ и 3). отписъ текущаго счета Филіи съ центр. Заведеніемъ за 1881. г. Съ почтеніемъ Загайко с. р.

2 прилогы.

По при вѣдомостяхъ по книжѣ повѣтовыхъ кассъ надослала мнѣ Дирекція еще одно доказательство заходящего отъ мене сальда нового зр. 19.064.90. Актъ сей есть слѣдующій:

Примѣчаніе бухгалтеріи къ биліансу за годъ 1884 Филіи Тернопольской.

1) Спись активовъ должень быти поставленъ на лѣво а пассива на право.

2) Счетъ издержекъ основательныхъ умѣщенный въ активахъ въ квотѣ зр. 7522.22 подробно не выказанъ и въ книгахъ нашихъ его не видно.

3) Въ счетахъ стратъ и взысковъ не выказано подробно якъ много кто изъ чиновниковъ жалованя на годъ побралъ.

4) Счетъ должниковъ содержитъ въ со-

бѣ больше позицій неоправданныхъ а немнѣющихся покрыты а именно:

а) Иосифъ Витошинскій	зр.	523.74
б) Frau Hoppen	„	1736.—
в) Moses Rath	„	979.61
д) Isr. Sereth Иванчаны	„	1953.17
г) Meier Weinber	„	4601.43
ж) Иосифъ Буховецкій	„	2682.93
з) Петръ Зухавичъ	„	3636.73
и) Isidor Philipp	„	13004.14

5) Въ счетѣ центрального Заведенія во Львовѣ.

а) сальдо отъ минувшаго года т. е. зъ года 1883. есть записане въ книгахъ нашихъ зр. 104.712.09 на счетъ Филіи збожевой Тернопольской а не зр. 104.700.75.

в) 31/5 84. ведля рапорта касового передалъ намъ зр. 1109.79 а не зр. 109.07.

г) въ биліансѣ 30/6 84. выказалъ намъ, що Филія збожева зостала намъ должна зр. 994.33, а въ книгахъ нашихъ записано ведля рапорта кассы его отъ 30/6 84. що Филія имѣетъ отъ насъ до жаданя зр. 3005.67.

д) 15/7 84. выказалъ въ биліансѣ, що онъ намъ должень зр. 3065.02 и мы выказуемъ ведля рапорта кассы его, що онъ намъ должень только зр. 1065.02.

е) 31/7 84. выказуеъ въ биліансѣ, що у насъ имѣетъ зр. 846.02 а въ рапортѣ кассы выказано, що имѣе у насъ до жаданя зр. 2846.02.

ж) 15/8 84. выказалъ въ биліансѣ, що намъ должень зр. 139.10 а въ рапортѣ касовомъ выказалъ, що у насъ имѣетъ до жаданя зр. 860.90.

(Далѣ буде).

Церковна Штука

в Станіславові

Поручає церковне і столове свѣтло, богослужебне гварантоване вино, знамениті вина столові і витравні, ризи і знаряди церковні, власні робітні риз, бронзів і о-прави книг — по цінахъ уміркованихъ.

Весь дохідъ призначений на „Дім сиріт“ і удержане українськихъ шкілъ жіночихъ в Станіславові. (7—11)

Для уникнення навалу передъ надходячими свѣтями просить ся о вчасні замовленія.

НА СВѢТА!

Щоденно свѣжі певні **ДРІЖДЖІ** в ціні К 120, 180, 220 за 1 кг.

Муку і всякі інші кольоніяльні товари продає (6—13)

„Народна Торговля“

З публичної ліцитації, походячі нові меблі продають ся по слѣдуючихъ цінахъ: Сецесійний креденс К 45, отомана К 26, шафи К 30, спальня К 190 і дильня К 140, столи К 9, уладженія кавалерської кімнати К 120, плюшеві салони К 90, магонізовані салони К 180. Крім сего чимало образівъ, крісел, столів, шаф, креденсів, канап, столиків, занавіс і фіранок. — „ДОРОТЕУМ“ ул. Ліндога ч. 7 (бічна Коперника). Порозіне з провинцією листовне.

УВАГА! Наше підприємство купує і посередничить в продажі меблівъ зъ приватнихъ домівъ, а конкурснихъ і спадковихъ мас — приймає усю обстанову до переходу. (16—30) Перша найбільша 25 покоївъ богато заосмотрена

Патентовані софи,

канани, фотелі до спання і меблеві обията має на складі у великій виборі — також на до-гідні сплати

Маницер Куровский

Львів, Скарбівська 5. (7—10)

Пошукує ся від Проводія рутинова-ного **ДЯКА** з добримъ свѣдоцтвами, добримъ голосомъ і обовязкомъ держати піддлаго. Зголошеня до Уряду парохіального в Переволоці п. Бучач. (3—4)

Важне

для

читалень і бібліотек.

Нові книжки

дуже красні і займаючі повістки та історичні оповідання — дешеві видання Руского Товариства педагогічного у Львові.

- 1) На даленій півночі (оповідане) ціна бр. 90 сот., опр. 1.20 К.
- 2) В джунгляхъ (оповідане) ціна бр. 1 К, опр. 1.30 К.
- 3) Народні думи др. М. Пачовского ціна бр. 55 с., опр. 80 с.
- 4) Ілюстроване Українсько-руське письменство в життєписахъ др. Пачовского ціна бр. 1 К, опр. 1.30 К.
- 5—6) Перенаси старинного свѣта ч. I. і II. др. І. Демьячука, ціна бр. по 40 с., опр. 70 с.
- 7) Короткий оглядъ українського письменства др. О. Макарушки, ціна бр. 40 с., опр. 60 с.
- 8) Килиця желань, нове і розширене видане, ціна бр. 40 с., опр. 60 с.
- 9) Середъ цвітѣвъ, комедійка в двоихъ дѣяхъ, ціна бр. 14 с., опр. 30 с.
- 10) Спомини зъ Атен зъ ілюстраціями, др. І. Кокоружда, ціна бр. 1.20 К, опр. 1.50 с.
- 11) Цісаръ Францъ Йосифъ І. (опов. ювілейне), ціна бр. 50 с., опр. 80 с.
- 12) „Ілюстрована подорожъ довиола землі“, (гра для малихъ і старшихъ), ціна бр. 1.30 К, опр. 1.50 К.

Книжки висилає лише за попереднімъ надісланемъ готівки канцелярія Руского Товариства педагогічного у Львові, ул. Мохначкого 12.

Хто купує всѣ дванадцять книжокъ, отримує 20 проц. опушту зъ выказанихъ цінъ книжокъ. Хто купує книжокъ менше якъ за ціну 5 кор. оплачує порто сам. (2—6)

„Дороговказ“

для переселенцівъ!

Хто їде в чужину, потребує конечно провідника, бо буде блукати і визискують его всякого рода ошусті-агенти.

Такий провідникъ для нашихъ переселенцівъ видадо Товариство опіки надъ нашими емігрантами:

Руске Товариство св. Рафаїла

у Львові, ул. Коперника ч. 36.

Ціна того правдивого „Дороговказа“ 40 с. Хто замовляє 5 „Дороговказівъ“ наразъ платити 1 К Гроші на поодинокі Дороговкази найліпше слати зъ замовленемъ марками в листі.

Руске Товариство св. Рафаїла у Львові опікує ся нашими переселенцями вже від 1907 року, уділює безплатно всякихъ інформацій і опіки і роздає кождому безплатно

Карті поручаючі

зъ адресами мужівъ довіря по цілімъ свѣті, у котрихъ можуть наші люди жадати опіки. Товариство стоїть въ звязі зъ Товариствами св. Рафаїла: австрійскимъ, німецькимъ, американськимъ і т. д. Може отже всюди обставати за нашими людьми.

Товариство св. Рафаїла у Львові видає вже другий рікъ свою часопись для переселенцівъ:

Емігрант,

що коштує 1 К на рікъ, а членамъ Товариства розсилає ся даремъ.

Ол. Галичанка.

Вражія зъ дороги.

Море. З одеськихъ спогадівъ. Пароплавамъ зъ Одеси по Ялти. В Ялті та її околиці. З Києва. На Тарасовій могилі. З Кам'янця Подільського. Тівольські каскади. Перший вечіръ в Венеції. Сан-Ремо, Італійський карнавал. По Рівері. Вражія зъ Монака. Карнавал в Ніцці.

Дістати можна в друкарні Ів. Айхельбергера, Львів Ринокъ ч. 10.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефонъ ч. 788.

засноване при Товаристві взаїмнихъ обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закова о стоваришеняхъ з р. 1873.

Одвічальність членівъ обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілю Товариства є уділюванє кредиту своїмъ членамъ різними обезпеченнями в „Дністрі“ відъ більше літ.

Проценти відъ виладокъ 4%, безъ потручення податку рентового.

Виладки приймає і виплачує Каса Дирекції Товариства в годинахъ урядовихъ, відъ 8. до 2. год. в полудне.

Конто в Щадниці почтовій ч. 35.527.

Конто жирове в банку австро-угор.

Виладки щадничі К 3,468.296—

Удѣли членські К 341.275—

Позички удѣлені К 3,916.577—

Канцелярія Товариства отворені передъ полуднемъ.

Ц. К. НАДВОРНІ ДОСТАВЦІ

П. ЛЯДШТЕТТЕР і СИНІ

МОДНІ ТОВАРИ ЛЬВІВ ул. Академічна ч. 10.

Першорядна ПИСАННЯ на ШКОЛА на МАШИНИ

Жорберт Ерліх Львів, площа Смольки 4. Склад машин до писаня і американськихъ уладжень бюровихъ.